

Vanhuspalvelulain pilotointi

KUNNAN VASTUUTYÖNTEKIJÄ

Vastuutyöntekijä – vanhuspalvelulain uusi keino iäkkään henkilön palvelujen turvaamiseksi

Vuoden 2015 alusta iäkkäälle henkilölle on tarvittaessa nimettävä vastuutyöntekijä palvelujen toteuttamiseen ja yhteensovittamiseen liittyvissä asioissa.

Vastuutyöntekijän tehtävänä on

- tukea asiakasta palvelujen ja etuuksien hakemisessa
- seurata, että asiakkaan palvelut toteutuvat laadukkaasti ja tarpeisiin nähden riittävinä ja oikea-aikaisina
- seurata, että palvelusuunnitelma ja siihen liittyvät päätökset ovat ajantasaisia ja että palvelusuunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti
- olla yhteydessä ja mahdollisuuksien mukaan koordinoita eri sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden palveluja, jotta asiakas saa tarvitsemansa tuen ja palvelut
- varmistaa, että asiakasta koskeva tieto kulkee eri tahojen välillä ja että asiakas saa palvelua ja tukea silloin, kun hän sitä tarvitsee (17§; Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi, STM 2013:11)

Vastuutyöntekijän tehtävien ja aseman määrittely kunnassa

Kunta harkitsee olosuhteisiinsa parhaiten sopivan tavan vastuutyöntekijän tehtävien hoitamiseksi. Vastuutyöntekijän tehtävän järjestämistavan tulee olla sellainen, että se mahdollistaa seuraavien asioiden toteutumisen:

- palvelujen ja tuen turvaaminen asiakkaalle
- mahdollisuus kehittää kunnan palvelujärjestelmän vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta

Lisäksi on tarpeen määritellä

- vastuutyöntekijän tehtävät suhteessa sen sisältöihin: ohjaus ja neuvonta, yleinen palvelu-/asiakasohjaus, intensiivinen palvelu-/asiakasohjaus
- vastuutyöntekijän tehtävät, asema ja toimivalta suhteessa kunnan nykyiseen organisaatioon ja palvelu-/asiakasohjauksen tehtäviin; integroitu vai erillinen tehtävä?
- kohtuullinen asiakasmäärä/vastuutyöntekijä

Periaatekeskustelu

vastuutyöntekijän merkityksestä asiakkaan, palvelujärjestelmän ja kunnan näkökulmasta:

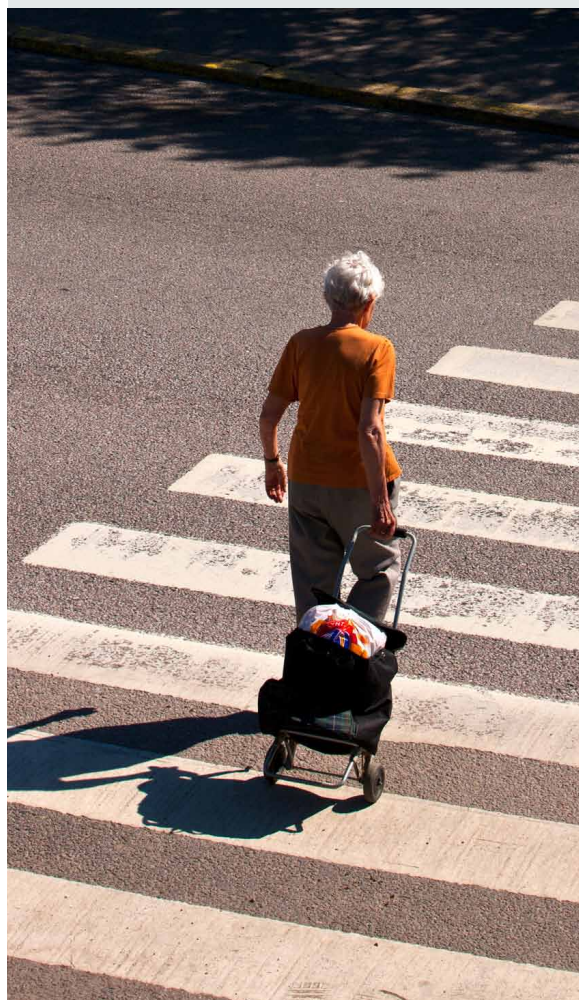
Mihin ongelmiin kunnassanne vastuutyöntekijä vastaisi?

Löytyisikö ongelmiin ratkaisuja palvelujärjestelmän toimintatapoja kehittämällä?

Mitä hyötyjä/haittoja vastuutyöntekijästä on asiakkaalle, palvelujärjestelmälle, kunnalle?

Mitkä asiakasryhmät kunnassanne tarvitsevat vastuutyöntekijää?

Millä perusteilla iäkkäälle henkilölle tulisi nimetä vastuutyöntekijä?

TOIMINTAMALLI

Vastuutyöntekijän tarpeellisuuden arviointi ja nimeäminen

1. Vastuutyöntekijää tarvitsevien iäkkäiden henkilöiden tunnistaminen

(potentiaaliset asiakasryhmät alla)

Asiakkaat, jotka eivät kykene huolehtimaan itsestään mm. seuraavista syistä:

- sairaudet mm. muisti, mielenterveys
- päihde- ja muut riippuvuudet
- lähisuhdevaikeudet, kaltoinkohtelu
- yksinäisyys, turvattomuus, sosiaalisen turvaverkoston puute

Haasteellisessa tilanteessa tai muutoksessa elävät asiakkaat

- vakavan sairauden paheneminen
- elämäntilanne (esim. leskeytyminen)
- merkittävä muutos palvelun toteutuksessa (esim. kotiutus)
- omaishoitoon liittyvät ongelmat

Monipalveluasiakkaat

- palvelujen koordinoinnin tarve monen palvelun ja hoidon vuoksi

Palveluista kieltäytyjät eri syistä

- sairaudet ja erilaiset riippuvuudet
- ihmisarvoisen elämän vaarantuminen

Palveluista kieltäytymisen yhteydessä on otettava huomioon itsemääräämisoikeutta koskeva lainsäädäntö.

2. Vastuutyöntekijän tarpeellisuuden arviointi

- tehdään palvelutarpeen selvittämisen yhteydessä
- lähtökohtana asiakkaan tarpeet ja vaikeudet saada apua
- yhdenmukainen ja auki kirjoitettu menettelytapa
- arvioinnin kohteiden ja kriteereiden määrittely ennakkoon
- moniammatillinen kokonaisarvio asiakkaan tilanteesta
- yhteenveto vastuutyöntekijän tarpeellisuudesta perusteluineen

Kunta harkitsee, mikä sosiaalihuollon henkilöstön kelpoisuuslain tai terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 2§:ssä tarkoittama kelpoisuus vastuutyöntekijällä on asiakkaan palvelukokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukainen.

3. Vastuutyöntekijän nimeäminen

